

30.7.17
באמצעות דוא"ל

מכובדי חברי הכנסת,

הנדון: הסרת חסימות מעמודי פייסבוק וחשבונות טוויטר רשמיים

בשם מרשי, העיתונאי תומר אביטל, מוביל מיזם "מאה ימים של שקיפות", אבקש לפנות אליכם בבקשה שלהלן:

1. הרשתות החברתיות הפכו בשנים האחרונות לזירה מרכזית לדיונים ציבוריים, כמו גם לקשר ישיר בין נבחר הציבור לקהל הבוחרים.
2. רוב המפלגות וחברי הכנסת ה-20 מחזיקים דפי פייסבוק רשמיים ו/או חשבונות טוויטר.
3. אנו ערים מזה זמן לתופעה מדאיגה בה תגובות ביקורתיות או בלתי אוהדות נמחקות מדפי הפייסבוק או הטוויטר ומשתמשים רבים נחסמים מגישה לאתרים אלה.
4. מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור התייחס לתופעה שלילית זו בדו"ח נציב תלונות הציבור מס' 43 לשנת 2016 (עמ' 39), לאמור:

"אם הסממנים הציבוריים רבים, אזי הנציבות תכיר בכך שמדובר בדף פייסבוק "ציבורי", וככלל על ניהול הדף בידי איש הציבור או מי מטעמו חלים כללי היסוד של המשפט הציבורי. לפיכך אם מתברר כי מדובר בחסימה או מחיקה של תגובה מן הדף, בוחנת הנציבות את המעשה בהתאם לכללי המשפט המינהלי והחוקתי, שכן אי-מתן האפשרות לאדם להגיב בדף פייסבוק רשמי של איש ציבור או מחיקת תגובתו הם בגדר מעשה הפוגע בחופש הביטוי של אותו אדם".

5. לאחרונה אף פסק בית משפט פדראלי בוירג'יניה פסיקה ברוח זו כנגד חסימת מגיבה בדף פייסבוק רשמי, ואנו מצפים כי בתי המשפט בארץ ינהגו באופן דומה, אך מקווים שלא יהא בכך צורך¹.

¹ Davison v. Loudoun County Board of Supervisors et al., 25/7/2017

6. לבד מהערך הדמוקרטי המשמעותי של שיח חופשי, פומבי ואף ביקורתי, יש להזכיר כי דפי הפייסבוק וחשבונות הטוויטר ממומנים, בין במישרין ובין בעקיפין, מכספי ציבור וחסומים שרירותית ללא עילה פוגעת בשוויון ובחופש הביטוי של האזרח.

7. נציב תלונות הציבור אף הציע דרך פעולה ראויה באתרים, כדלקמן:

"עמדת הנציבות היא כי על גוף ציבורי או איש ציבור המפעיל דף פייסבוק ציבורי לפרסם מדיניות בדבר השימוש בדף ולקבוע נהלים שיסדירו שימוש סביר וראוי בתגובות הציבור המופיעות בדף הפייסבוק, כדי לשמור על כבוד השיח והמשתמשים בדף, בשים לב בין היתר לאופיו הציבורי של הדף, לחופש הביטוי ולחשיבות הביקורת הציבורית. על נוהלי השימוש לעלות בקנה אחד עם הזכות לחופש הביטוי ולכלול אמצעי תגובה מידתיים שיינקטו נגד המפרים את מדיניות השימוש בדף, כגון אזהרה קודם מחיקה או חסימה לזמן מוגבל בתגובה על ההפרות הראשונות"

8. לאור האמור אנו פונים אליכם בבקשה לנהוג כדלקמן:

א. להסיר מיידי את כל החסימות מחשבונות הטוויטר ודפי הפייסבוק המנוהלים על ידכם.

ב. לפרסם בדפי הפייסבוק ובחשבונות הטוויטר כללי שימוש ברורים ומקובלים בהתאם להנחיות שהציע נציב תלונות הציבור.

ג. להמנע מחסימות עתידיות ללא אזהרה ובניגוד לכללי השימוש הנ"ל.

9. נודה לכם על תשובתכם בחוזר שכן בדעתנו לעקוב פומבית אחר יישום המלצות אלה לאור בקשותינו דלעיל.

בכבוד רב ובברכה,

אילן יונש, עו"ד

העתק: 1. נשיאות הכנסת

2. היועץ המשפטי לכנסת עו"ד אייל ינון